

Magnetická rezonance

Současný pohled na rizika a kontraindikace
zobrazovacích metod v kardiologii

Prakticky se zaměřením na CIED

Lukáš Lambert

Klinika zobrazovacích metod, FN Motol a Homolka a 2. LF UK

Deklarace konfliktu zájmů

	Nemám konflikt zájmů	Mám konflikt zájmů	Specifikace konfliktu (vyjmenujte subjekty, firmy či instituce, se kterými Vaše spolupráce může vést ke konfliktu zájmů)
Zaměstnanecký poměr	X		
Vlastník / akcionář	X		
Konzultant	X		
Přednášková činnost	X		
Člen poradních sborů (advisory boards)	X		
Podpora výzkumu / granty	X		
Jiné honoráře (např. za klinické studie či registry)	X		

Dvě odlišná zdroje rizika

CIED je jen jednou částí bezpečnosti CMR.

MR prostředí

Implantáty, RF ohřev, popáleniny, hluk, klaustrofobie.

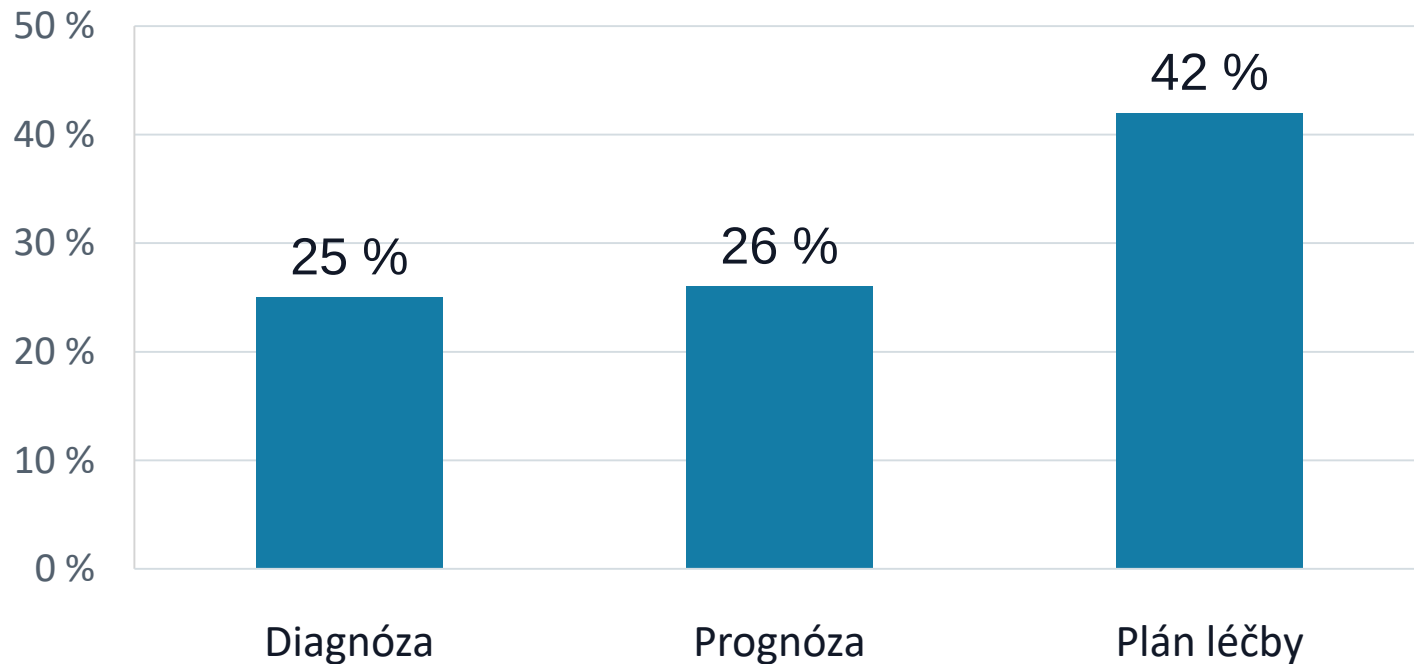
Gadolinium

Předchozí reakce, volba látky, akutní a chronické postižení ledvin.

Vždy posuzujeme konkrétní vyšetření a jeho jednotlivé části.

Získaná informace může změnit léčbu

PROMeNADe: klinický dopad MR u non-MR-conditional CIED.

42 %

změna plánované
medikamentózní nebo
chirurgické léčby

Dotazníková část registru;
MR různých oblastí, nejen srdce.

Co má přijít společně se žádankou

Úplná dokumentace umožňuje správný termín a správný skener.

Klinická otázka

Co má CMR rozhodnout? Jak urgentně? Jaká je alternativa?

Systém a jeho stav

Modely generátoru a elektrod; další elektrody; závislost.

Podmínky a kontakt

Aktuální MR podmínky konkrétní kombinace + kontakt na device ambulanci.

„Má MR kompatibilní stimulátor“ není dostatečná dokumentace.

Co může MR udělat s CIED?

Mechanismus rizika určuje preventivní opatření.

RF energie

Možný ohřev u hrotu elektrody → ověřit konfiguraci a RF limity.

Elektromagnetický input

Inhibice stimulace / neadekvátní terapie → správné programování.

Elektrický reset

Změna režimu → monitorace a kontrola zařízení po MR.

Bezpečnostní protokol musí chránit pacienta i při změně funkce CIED.

Co obsahují doložené MR podmínky

Indikující lékař dodá podmínky. MR tým ověří splnění na konkrétním skeneru.

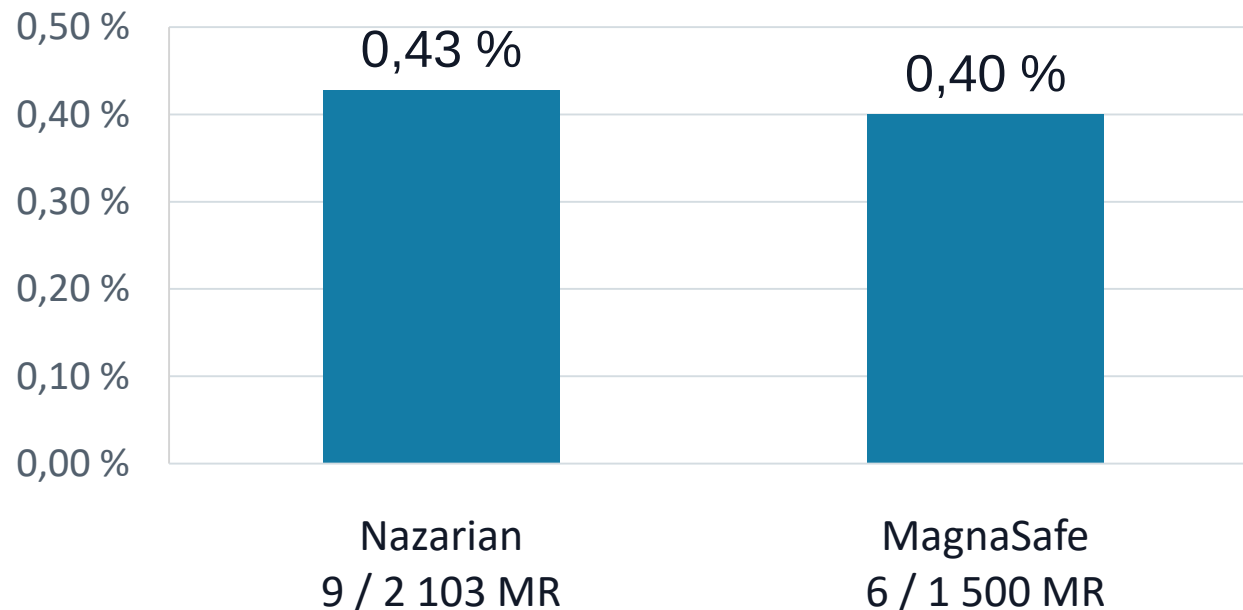
Parametr	Jednotka / údaj
Statické pole B_0	T, např. povolené 1,5 T nebo 3 T
RF expozice	SAR: W/kg $B1+rms$: μT
Zobrazovací gradienty / slew rate	mT/m / T/m/s
Prostorový gradient statického B_0	T/m nebo G/cm
Další podmínky	Cívka, oblast, poloha, čas, přestávky, režim implantátu

$B1+rms$ není SAR. Prostorový gradient B_0 není gradient zobrazovací.

Nízké riziko není nulové riziko

Prospektivní studie non-MR-conditional systémů při 1,5 T.

Elektrický reset

0 úmrtí souvisejících s MR

Události mají souvislost s typem zařízení, stavem baterie a dodržením protokolu.

MagnaSafe: pouze nehrudní MR.
Výsledky nelze zobecnit na všechny CIED.

Čísla rizika nesmějí míchat různé události

Pomůcka pro poučení pacienta a odbornou diskusi.

< 1 : 2 000

Orientační údaj pro závažné komplikace ve vybraných non-conditional situacích.

≈ 2 %

Zpravidla přechodný reset u starších generátorů (před 2005).

Před 2000

Méně evidence, vyšší nejistota; přesné univerzální procento nemáme.

Rozdílné endpointy a populace nelze postavit do jednoho „žebříčku rizika“.

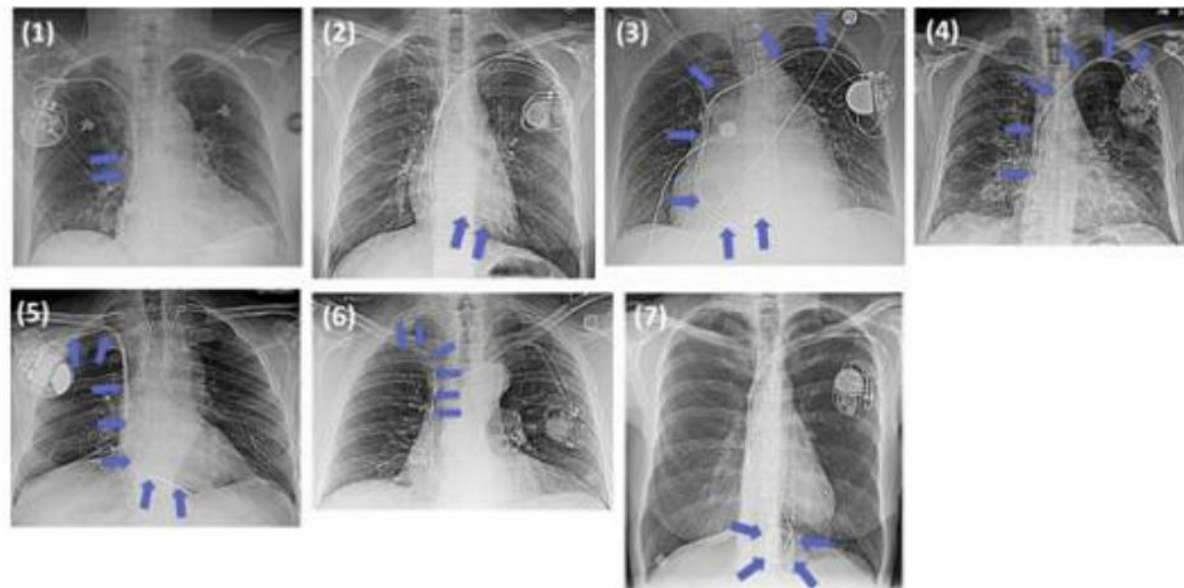
Ponechaná elektroda není automatický zákaz

Je nutné znát její průběh, stav a typ.

929 MR

bez hlášené závažné
kardiální příhody související s MR

**Příznivá data $\neq$ jistota pro každou
frakturu či epikardiální konfiguraci.**

RTG příklady: Greenhill et al., 2024

1,5 T je praktická výchozí volba

U non-MR-conditional systémů je nejrobustnější evidence pro 1,5 T.

MR-conditional

Dodržet konkrétní IFU: pole, RF, gradienty, polohu i oblast.

Non-MR-conditional

Obvykle 1,5 T a whole-body SAR ≤ 2 W/kg, s rezervou.

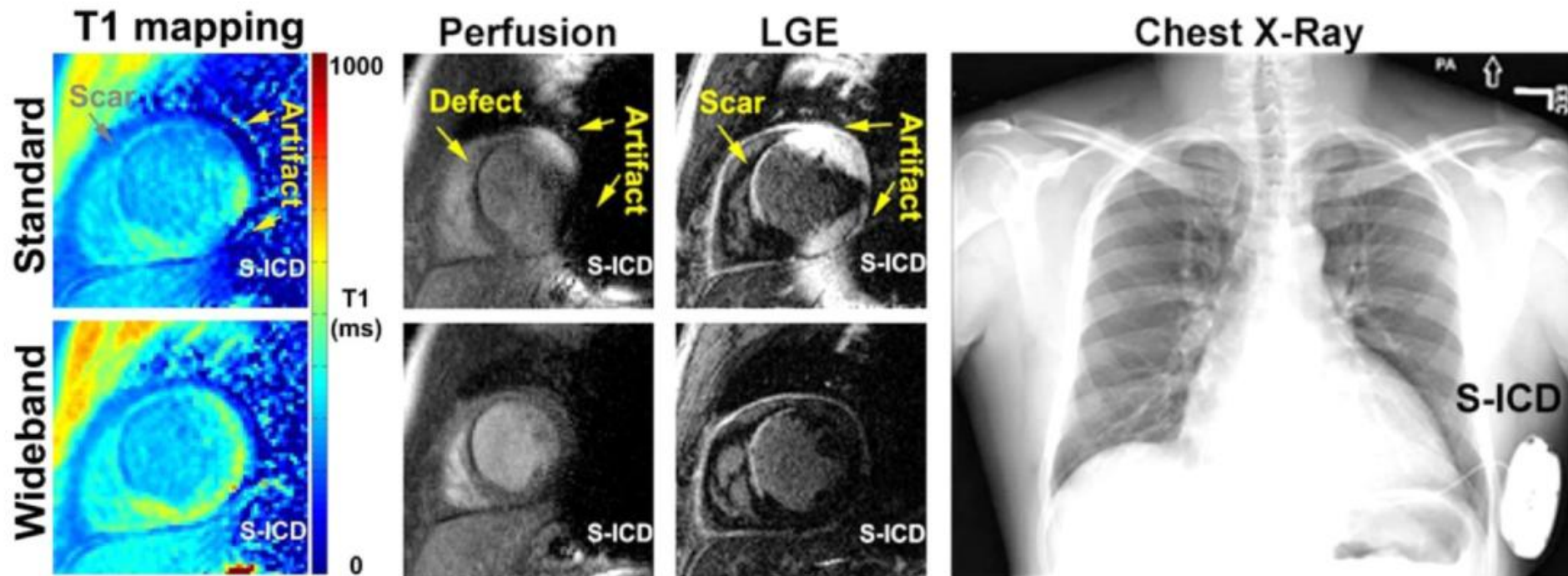
CMR protokol

Cílený rozsah; průběžná kontrola kvality; nepřidávat zbytečné sekvence.

Limit B1+rms ani SAR nelze paušálně přenášet mezi všemi implantáty.

Artefakt může napodobit patologii

Tentýž pacient se S-ICD: standardní versus wideband sekvence.

Publikovaná obrazová ukázka: Kim et al., 2024, obr. 2 (CC BY 4.0; výřez).

Bezpečné CMR musí být i hodnotitelné

Protokol přizpůsobit generátoru, rytmu a klinické otázce.

Cine

Při artefaktech bSSFP zvážit spoiled GRE, kratší TE.

Jizva / LGE

Wideband LGE, je-li dostupné; pozor na falešný vysoký signál.

Výsledek

Před ukončením zkontrolovat kvalitu; uvést nehodnotitelné segmenty.

Wideband LGE není totéž jako zvýšení běžného readout bandwidth.

Nízká eGFR není automatický zákaz CMR

Rozlišujeme nativní MR a podání gadolinia.

0 / 4 931

hlášených případů NSF
po látkách skupiny II při eGFR < 30

Horní 95% mez rizika: 0,07 %

Praktický postup

Je kontrast nutný?
AKI / aktuální funkce ledvin?
Vhodná látka a dávka?
Předchozí závažná reakce?

Kontraindikace / rizika MR vyšetření

Individuální posouzení implantátu, přínosu vyšetření a stavu pacienta

IMPLANTÁTY A KOVOVÁ CIZÍ TĚLESA

Implantát MR Unsafe

Případná MR jen po dokumentovaném expertním posouzení přínosu a rizika.

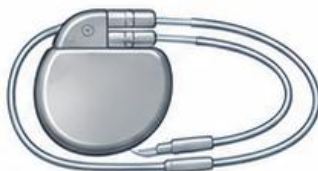
Neznámý implantát nebo cévní klip

Dohledat identitu a MR podmínky, konzultovat MR pracoviště.

Feromagnetické cizí těleso

Posoudit materiál a polohu, zejména v oku či u kritických struktur.

CIED, elektrody a další aktivní implantáty

Ověřit celou sestavu, podmínky MR a potřebné programování.

Nejasný MR status vyžaduje posouzení před vyšetřením.

Výrobce + přesný model + doložené MR podmínky

Samotný údaj „MR kompatibilní“ nestačí.

STAV PACIENTA A PŘÍPRAVA

Klaustrofobie, bolest, nespolupráce

Domluvit přípravu a případnou sedaci.

Potřeba monitorace a kontinuální léčby

Předem zajistit vhodné vybavení, personál a bezpečné podávání léčby.

Zevní inzulinová pumpa nebo CGM

Ponechání či odstranění podle konkrétního modelu a návodu výrobce.

Přípravu domluvit před termínem MR.

Těhotenství samo o sobě není kontraindikací MR.

Gadolinium a renální rizika posuzujeme odděleně.

Zdroje pro praxi

Úplné citace a odkazy jsou také v poznámkách jednotlivých snímků.

Konsenzy a doporučení

SCMR 2024 • Kim et al.
EHRA 2022 • Stühlinger et al.
JBS 2024 • Bhuva et al.
DGK 2025 • Yilmaz et al.
ACR–NKF 2021 • Weinreb et al.

Klíčové klinické studie

Nazarian 2017; MagnaSafe 2017
PROMeNADe 2020 • Gupta et al.
Meier 2024 • meta-analýza elektrod
Greenhill 2024 • elektrody / fragmenty
SCMR protokoly 2020 • Kramer et al.